

**UCHWAŁA NR LVIII/358/2024
RADY MIASTA WYSOKIE MAZOWIECKIE**

z dnia 27 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Wysokie Mazowieckie na lata 2024-2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2023 r. poz. 40 t.j. ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. 2021 poz. 1249 t.j. ze zm.) Rada Miasta Wysokie Mazowieckie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Wysokie Mazowieckie na lata 2024-2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała nr XXVI/147/2021 Rady Miasta Wysokie Mazowieckie z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Wysokie Mazowieckie na lata 2021-2028 oraz Uchwała Nr XXIX/162/2021 Rady Miasta Wysokie Mazowieckie z dnia 31 sierpnia 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Wysokie Mazowieckie na lata 2021-2028.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Wysokie Mazowieckie.

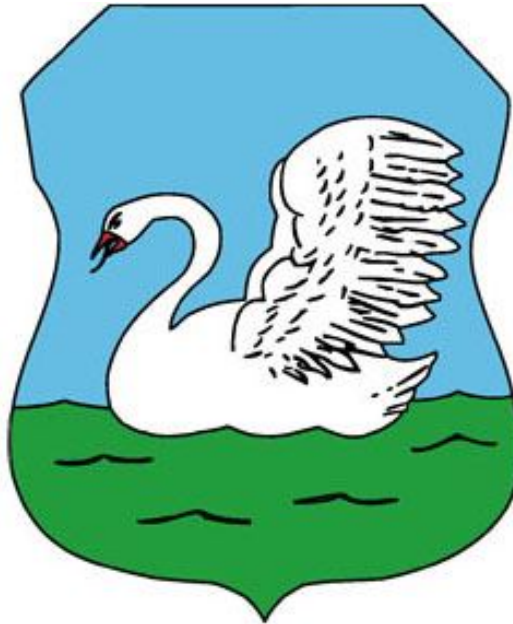
§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Marek Kajurek

Załącznik do uchwały Nr LVIII/358/2024
Rady Miasta Wysokie Mazowieckie
z dnia 27 marca 2024 r.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE MIEJSKIEJ WYSOKIE MAZOWIECKIE
NA LATA 2024-2028**

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE MIEJSKIEJ WYSOKIE MAZOWIECKIE
NA LATA 2024-2028**

Opracował:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Wysokiem Mazowieckiem

Wstęp

Przemoc domowa w Polsce, a także w innych krajach świata jest jednym z wielu problemów dotyczących społeczeństwa. Bez wątpienia jest to zjawisko, które wymaga podejmowania szeroko rozumianych działań przez instytucje i władze publiczne, ponieważ narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej.

W celu zwiększania skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, polskie ustawodawstwo przewiduje szereg zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy, różnorodne działania wobec osób dotkniętych przemocą domową oraz postępowania wobec osób stosujących przemoc. W 2023 roku uchwalono ustawę z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 535), która wprowadza do porządku prawnego wiele nowych rozwiązań, których celem jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej. Biorąc pod uwagę uchwalone zmiany dotyczące przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej zachodzi potrzeba uchwalenia nowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Wysokie Mazowieckie na lata 2024-2028.

Zgodnie z art. 6 ust. 2, pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Wysokie Mazowieckie na lata 2024-2028 jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu, obejmującego lata 2021-2028. Istotnym założeniem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań, mających na celu podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy, zarówno osobom doznającym przemocy, jak i stosującym przemoc domową.

PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

I.

Polskie prawodawstwo jasno określa czym jest przemoc domowa, jakie są jej konsekwencje prawne, jakie są przewidziane kary oraz jakie instytucje pełnią określone role w procesie ograniczenia występowania zjawiska przemocy. Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne dotyczące tematyki przeciwdziałania przemocy i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz osób doznających przemocy domowej. Poniższe akty prawne stanowią również fundament dla zapisów Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Wysokie Mazowieckie na lata 2024-2028. Są to:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997r., Nr 78, poz. 483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny (Dz. U. z 2024 r., poz. 17),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Postępowania Karnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 37)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939),
- Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 (M.P. 2023, poz. 1232)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870).
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru pouczenia rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową (t.j.: Dz.U. 2023 r. poz. 1159);
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (t.j.: Dz.U.2023 r. poz. 1164);
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc 5 domową (t.j.: Dz.U. 2023 r. poz.1163).

II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domowa ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. W literaturze tematu wymienia się cztery terminy najczęściej używane w odniesieniu do aktów przemocy: agresja, przemoc, przymus oraz przemoc o charakterze przestępczym. Istnieje ustawowa definicja tego zjawiska. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej charakteryzuje dokładnie zjawisko przemocy. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zmieniła dotychczasową terminologię. Pojęcie - „przemoc w rodzinie” zastąpiono terminem „przemoc domowa”, „ ofiara” to obecnie „osoba doznająca przemocy domowej”. Zmiany doczekało się także pojęcie „osoby stosującej przemoc domową” które wcześniej stosowano w nazewnictwie jako „sprawca”.

W nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zmieniono również krąg osób objętych ochroną, niezależnie od ich wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania. Jedną z ważniejszych także zmian w/w ustawy jest zmiana dot. bezpieczeństwa małoletnich, ponieważ uznano małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej jako „osobę doznającą przemocy domowej”. Ponadto nowelizacja zmienia m.in. procedurę „Niebieskie Karty” oraz wprowadza programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, a także programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową.

Art.2. znowelizowanej ustawy mówi o tym, czym jest przemoc domowa. Ilekroć w ustawie pojawia się termin "przemoc domowa" należy przez to rozumieć "jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej".

Znowelizowana ustawa definiuje także pojęcie osoby doznającej przemocy domowej. Należy przez to rozumieć:

- a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego – wobec których jest stosowana przemoc domowa".

Dotychczasowy termin "sprawca przemocy" zamieniono na "osoba stosująca przemoc domową" przez którą należy rozumieć "pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2", natomiast świadek przemocy domowej to "osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej". Warto także nadmienić, że przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

Przemoc przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną, seksualną, ekonomiczną czy zaniedbanie. Oto szczegółowa charakterystyka form przemocy, zgodnie z terminologią stosowaną przez specjalistów Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie :

- 1) **Przemoc fizyczna** – jej istotą jest naruszenie nietykalności fizycznej, polegającej na zachowaniach intencjonalnych, prowadzących do uszkodzenia ciała lub niosących takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.
- 2) **Przemoc psychiczna** – polega na naruszeniu godności osobistej intymnej sfery psychologicznej i duchowej jednostki. Osoba stosująca przemoc psychiczną wykorzystuje: groźby, poniżanie, obrażanie,

wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp. Celem nadrzędnym tego rodzaju zachowań jest sprawowanie kontroli nad ofiarą.

- 3) **Przemoc seksualna** – to działanie mające na celu naruszenie sfery intymnej drugiego człowieka, wszelki kontakt seksualny podejmowany bez zgody ofiary. Polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Do najczęstszych zachowań przemocowych w tej sferze należą: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.
- 4) **Przemoc ekonomiczna** – jej istotę stanowi naruszenie własności drugiej osoby, opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez sprawcę. Wiąże się z celowym niszczeniem dóbr materialnych, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Do najbardziej rozpowszechnionych działań w ramach przemocy ekonomicznej należą: pozbawianie lub ograniczanie możliwości podejmowania pracy i uzyskania samodzielności finansowej, zabieranie, wydzielanie środków finansowych wypracowywanych przez osoby doznające przemocy, niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.
- 5) **Zaniedbanie** – polega na niezaspokajaniu podstawowych potrzeb emocjonalnych, fizycznych i materialnych, np. niedawaniu środków na utrzymanie, pozbawianiu jedzenia, ubrania, schronienia, braku pomocy w chorobie, nieudzieleniu pomocy, uniemożliwianiu dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, toalety, itp. Często jest nazywana tzw. ukrytą formą przemocy.

III. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIEJSKIEJ WYSOKIE MAZOWIECKIE

1. Charakterystyka Gminy Miejskiej Wysokie Mazowieckie

Miasto Wysokie Mazowieckie położone jest w południowo - zachodniej części województwa podlaskiego, nad rzeką Brok, przy drodze krajowej Zambrów - Białowieża. Niespełna dziesięć tysięcy mieszkańców to gmina miejska, zajmująca powierzchnię 15,24 km², z czego 700 ha stanowią użytki rolne, 130 ha lasy i zadrzewienia, 238 ha tereny osiedlowe i komunikacyjne, 8 ha wody, 440 ha pozostałe. Miasto jest siedzibą powiatu wysokomazowieckiego i stanowi 1,19% jego powierzchni. Na koniec 2023 r. liczba mieszkańców miasta wynosiła 9142. Poniżej znajdują się szczegółowe dane z referatu ewidencji ludności Urzędu Miasta Wysokie Mazowieckie.

Tabela 1. statystyka mieszkańców według wieku i płci na dzień 31.12.2023 r.

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	114	117	231
3	53	51	104
4-5	111	121	232
6	52	43	95
7	52	52	104
8-12	243	256	499
13-15	169	150	319
16-17	101	94	195
18	48	46	94
19-65	2793	0	2793
19-60	0	2504	2504
> 65	618	0	618
> 60	0	1354	1354
ogółem	4354	4788	9142

Źródło: dane z referatu ewidencji ludności Urzędu Miasta Wysokie Mazowieckie

W skład placówek oświatowych w mieście Wysokie Mazowieckie wchodzi:

- Przedszkole Miejskie nr 1,
- Przedszkole Miejskie nr 2,
- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki
- Miejski Zespół Szkół (Szkoła Podstawowa nr 2 im. M. Kopernika oraz Samorządowa Szkoła Muzyczna 1 stopnia)
- Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Króla Kazimierza Jagiellończyka
- Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica
- Centrum Kształcenia Zawodowego – szkoła zawodowa, w której mieści się Technikum Rolnicze oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa.

Działalność w zakresie upowszechniania kultury w mieście prowadzi Miejski Ośrodek Kultury. W jego skład wchodzi dom kultury, kino, biblioteka i kawiarnia. Miejski Ośrodek Kultury zajmuje się organizacją imprez, takich jak coroczne obchody „Dni Miasta”, imprezy rozrywkowo-estradowe, koncerty, bale, różnego rodzaju konkursy. Prowadzi Zespół Pieśni i Tańca „Mazowia”, zajęcia licznych kół zainteresowań, aerobik, klub seniora oraz wydaje lokalną gazetę informacyjną „Echo Wysokiego”. Bazę sportową miasta stanowi: miejska pływalnia z torem do nauki pływania, sauną, łaźnią parową, 48 metrową zjeżdżalnią, jacuzzi. Stadion miejski z boiskiem piłkarskim, który wykorzystywany jest przez kluby sportowe do rozgrywek i treningów piłkarskich. Miasto posiada także dwie hale sportowe: przy Szkole Podstawowej nr 1 i przy Miejskim Zespole Szkół. Obecnie Wysokie Mazowieckie oprócz funkcji gospodarczych spełnia funkcje administracyjne i usługowe dla kilku gmin w powiecie. Wiąże się to z rozwiniętą oświatą na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, szkół średnich oraz lokalizacją i funkcjonowaniem instytucji takich jak: Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy, Urząd Skarbowy, Szpital ogólny, specjalistyczne przychodnie lekarskie, Sąd Rejonowy, Prokuratura, policja, straż pożarna, sanepid, ARMiR, Urząd Pracy, banki, ZUS, KRUS, poczta, firmy ubezpieczeniowe, zakład energetyczny.

2. Dane liczbowe dotyczące problemu przemocy na terenie miasta Wysokie Mazowieckie

Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Wysokie Mazowieckie na lata 2024-2028 odbywać się będzie w oparciu o współpracę i zaangażowanie wielu instytucji i organizacji posiadających w swojej ofercie działania m.in. z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. W skład systemu pomocowego mieszkańców miasta, m.in. w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Miejskiej Wysokie Mazowieckie wchodzi podmioty wskazane poniżej:

1. Zespół Interdyscyplinarny
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i ich rodzin, działający przy MOK
5. Komenda Powiatowa Policji
6. Szpital Ogólny i Przychodnie Lekarskie
7. Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia
8. Placówki Oświatowe
9. Prokuratura Rejonowa
10. Sąd Rejonowy
11. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
12. Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przeprowadzonym działający przy PCPR
13. Stowarzyszenie na rzecz Osób Potrzebujących Pomocy "Bliżej Ciebie".

Diagnozę problemu przemocy domowej na terenie miasta Wysokie Mazowieckie sporządzono na podstawie danych statystycznych pozyskanych od wymienionych poniżej podmiotów:

- Zespołu Interdyscyplinarnego w Wysokiem Mazowieckiem
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
- Prokuratury Rejonowej w Wysokiem Mazowieckiem
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wysokiem Mazowieckiem
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Komendy Powiatowej Policji w Wysokiem Mazowieckiem
- Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem
- placówek oświatowych - Miejskiego Zespół Szkół i Szkoły Podstawowej nr 1

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wysokiem Mazowieckiem oprócz działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej udzielał także wsparcia finansowego rodzinom będącym w trudnej sytuacji materialnej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z zasiłków z zakresu pomocy społecznej skorzystały 73 rodziny (144 osoby w rodzinach): ze świadczeń pieniężnych skorzystało 58 rodzin (117 osób), ze świadczeń niepieniężnych 15 rodzin (27 osób). Pracą socjalną natomiast było objętych 96 rodzin (173 osoby w rodzinach). Celem wsparcia rodzin w ich prawidłowym wypełnianiu roli opiekuńczo - wychowawczej 11 rodzin z terenu miasta Wysokie Mazowieckie korzystało ze wsparcia asystenta rodziny. Gmina Miejska Wysokie Mazowieckie wspierała także mieszkańców miasta w opiece nad osobami niepełnosprawnymi, w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023 z tej formy pomocy skorzystało 6 rodzin. Najczęstsze powody udzielania pomocy w 2023 r. to: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym rodziny niepełne.

Zespół Interdyscyplinarny jest instytucją powołaną do realizacji gminnych programów przeciwdziałania przemocy domowej a także do organizacji działań mających na celu ograniczenia zjawiska przemocy domowej na terenie danego miasta czy gminy. Podstawą prawną dot. funkcjonowania Zespołów jest m.in. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta". Od dnia 20 września 2023 r. w Gminie Miejskiej Wysokie Mazowieckie funkcjonuje nowy Zespół Interdyscyplinarny w nowym składzie osobowym oraz bazujący na znowelizowanej ustawie i rozporządzeniu dotyczącym procedury "Niebieskiej Karty". Spotkania Zespołu odbywają się co 2 miesiące, a praca z rodziną, w której występuje przemoc prowadzona jest przez grupy diagnostyczno - pomocowe. Poniższe tabele prezentując dane statystyczne dokumentujące działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i MOPS w latach 2021-2023.

Tabela 2. Liczba procedur "Niebieskie Karty,, w latach 2021-2023

Rok	Podmiot wypełniający "Niebieską Kartę"					SUMA
	Policja	MOPS	Oświata	Służba zdrowia	MKRPA	
2021	19	1	0	0	0	20
2022	29	0	0	0	0	29
2023	24	3	1	0	0	28

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Wysokiem Mazowieckiem

Tabela 3. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty" oraz rodzaje przemocy

Rok	L. rodzin	przemoc psychiczna	przemoc fizyczna	przemoc seksualna	przemoc ekonomiczna
2021	19	19	18	0	0
2022	22	21	19	0	0
2023	28	28	28	0	0

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Wysokiem Mazowieckiem

Tabela 4. Liczba zakończonych procedur "Niebieska karta"

Rok	liczba zakończonych procedur ogółem	powód zakończenia: ustanie przemocy	powód zakończenia: brak zasadności podejmowania działań
2021	18	10	8
2022	19	16	3
2023	27	14	13

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Wysokiem Mazowieckiem

Tabela 5. Liczba osób doznających przemocy domowej

Osoby doznające przemocy	2021 r.	2022 r.	2023 r.
kobiety	17 (w tym 2 starsze)	18	23 (w tym 2 starsze)
mężczyźni	1	3	8 (w tym 2 starszych)
dzieci do ukończenia 18 lat	1	1	48

źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Wysokiem Mazowieckiem

Tabela 6. Liczba osób stosujących przemoc domową

Osoby stosujące przemoc	2021 r.	2022 r.	2023 r.
kobiety	1	3	6
mężczyźni	18	19	24

źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Wysokiem Mazowieckiem

Biorąc pod uwagę powyższe zestawienia z lat 2021-2023 dot. procedury "Niebieska karta" można zauważyć, że najczęściej procedurę wszczynała Policja, gdyż jest to instytucja, która ma zazwyczaj jako pierwsza wiedzę dot. wystąpienia przemocy w danej rodzinie. Z danych zespołu interdyscyplinarnego jednoznacznie widać także, że najczęściej osobą stosującą przemoc jest mężczyzna, a osobą doznającą przemocy jest kobieta (w tym także osoby starsze). W rodzinach, gdzie występuje przemoc domowa najczęściej występowały jej 2 formy: przemoc psychiczna oraz przemoc fizyczna.

W sprawie przemocy domowej swoje dane z lat 2021-2023 Zespołowi Interdyscyplinarnemu udostępniła Prokuratura Rejonowa w Wysokiem Mazowieckiem. Według danych Prokuratury w związku z art. 207 kodeksu karnego (dot. kar za znęcanie się) wydano:

1) w roku 2021:

- 11 zakazów zbliżania się do określonych osób i miejsc
- zastosowano 12 nakazów opuszczenia lokalu

2) w roku 2022:

- orzeciono 6 zakazów zbliżania się do określonych osób i miejsc
- zastosowano 5 nakazów opuszczenia lokalu

3) w roku 2023:

- orzeciono 5 zakazów zbliżania się do określonych osób i miejsc
- zastosowano 5 nakazów opuszczenia lokalu.

Prokuratura Rejonowa prowadziła, zakańczala i umarzała także postępowania na podstawie art. 207 kodeksu karnego.

1) w roku 2021:

-postępowania zakończone i przekazane do Sądu z:

a) wnioskiem o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego (art. 335 kpk) - 14

b) aktem oskarżenia - 8

-zakończono i umorzono postępowanie karne w Prokuraturze - 11;

2) w roku 2022:

- postępowania zakończone i przekazane do Sądu z:

a) wnioskiem o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego (art.335 kpk) - 2

b) aktem oskarżenia - 10

c) wnioskiem o umorzenie na podst. art. 324 kpk (niepoczytalny) - 1

- zakończono i umorzono postępowanie karne w Prokuraturze - 12;

3) w roku 2023:

- postępowania zakończone i przekazane do Sądu z:

a) wnioskiem o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego (art. 335 kpk) - 4

b) aktem oskarżenia - 2

-zakończono i umorzono postępowanie karne w Prokuraturze - 6.

Kolejnym podmiotem istotnym w diagnozie zjawiska przemocy na terenie miasta Wysokie Mazowieckie jest Policja. Komenda Powiatowa Policji przedstawiła Zespołowi Interdyscyplinarnemu następujące dane z lat 2021-2023:

Tabela 7. Dane Komendy Powiatowej Policji w Wysokiem Mazowieckiem dot. przemocy w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba wszczętych postępowań w związku z przemocą domową	3	3	4
Liczba osób zatrzymanych w związku z przemocą domową	7	15	11
Liczba wydanych nakazów i zakazów	5	9	1
Liczba interwencji ogółem/domowe	2343/72	1815/100	1323/116
Liczba interwencji domowych w zw. z przemocą domową	21	28	29

Źródło: dane KPP w Wysokiem Mazowieckiem

Kolejnym podmiotem działającym na terenie miasta Wysokie Mazowieckie w obszarze przemocy domowej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Według danych w/w instytucji w 2022 roku 1 osoba brała u nich udział w programie oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej. Liczba osób które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa w Lokalnym Punkcie Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem w Wysokiem Mazowieckiem wynosiła: w 2021 r. - 10 osób, w 2022 r. - 13 osób, w 2023 r. - 6 osób.

Kluczową rolę w działaniach podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy odgrywa Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która podejmuje czynności zobowiązujące poddaniu się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, będących często sprawcami przemocy. Alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że osoby stosujące przemoc często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Działając w kierunku zaprzestania spożywania alkoholu, m.in. przez osoby uwikłane w przemoc, komisja inicjuje działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, podejmuje także

czynności w zakresie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu; kieruje na badania przez biegłego psychologa i psychiatrę w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Poniżej znajdują się dane obrazujące działania Komisji w latach 2021-2023.

Tabela 8. Dane liczbowe dot. działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wysokiem Mazowieckiem

2021 r.	2022 r.	2023 r.
<ul style="list-style-type: none"> - MKRPA prowadziła postępowanie wobec 17 osób - do MKRPA wpłynęły wnioski z: <ul style="list-style-type: none"> * Komendy Powiatowej Policji - 12 wniosków * członków rodzin - 3 wnioski * MOPS - 2 wnioski - MKRPA składała wnioski do Sądu Rejonowego o wszczęcie czynności zmierzających do przymusowego leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec 4 osób - MKRPA skierowała na badania do biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu 7 osób - MKRPA zaleciła uczęszczanie na indywidualne rozmowy z psychologiem, który przyjmuje w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i członków ich rodzin 3 osobom - MKRPA zalecała rozpoczęcie terapii w Poradni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia 5 osobom 	<ul style="list-style-type: none"> - MKRPA prowadziła postępowanie wobec 17 osób - do MKRPA wpłynęły wnioski z: <ul style="list-style-type: none"> * Komendy Powiatowej Policji - 14 wniosków * członków rodzin - 3 wnioski * MOPS - 1 wniosek - MKRPA składała wnioski do Sądu Rejonowego o wszczęcie czynności zmierzających do przymusowego leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec 4 osób - MKRPA skierowała na badania do biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu 4 osoby - MKRPA zaleciła uczęszczanie na indywidualne rozmowy z psychologiem, który przyjmuje w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i członków ich rodzin 4 osobom - MKRPA zalecała rozpoczęcie terapii w Poradni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia 3 osobom 	<ul style="list-style-type: none"> - MKRPA prowadziła postępowanie wobec 13 osób - do MKRPA wpłynęły wnioski z: <ul style="list-style-type: none"> * Komendy Powiatowej Policji - 11 wniosków * członków rodzin - 2 wnioski * MOPS - 1 wniosek - MKRPA składała wnioski do Sądu Rejonowego o wszczęcie czynności zmierzających do przymusowego leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec 1 osoby - MKRPA skierowała na badania do biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu 2 osoby - MKRPA zaleciła uczęszczanie na indywidualne rozmowy z psychologiem, który przyjmuje w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i członków ich rodzin 3 osobom - MKRPA zalecała rozpoczęcie terapii w Poradni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia 7 osobom

Źródło: dane MKRPA w Wysokiem Mazowieckiem

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz nakładania na sprawców przemocy sankcji karnych znaczną rolę na terenie miasta Wysokie Mazowieckie odgrywa wymiar sprawiedliwości tj. Sąd Rejonowy. Poniżej znajdują się dane obrazujące działania Sądu w latach 2021 - 2023 w zakresie znęcania i przemocy.

Sąd Rejonowy w Wysokiem Mazowieckiem:

1) orzekł kary pozbawienia wolności (bezwzględnej) w sprawach z art. 207 k.k.:

- rok 2021 - 4 sprawy

- rok 2022 - 2 sprawy
- rok 2023, stan na dzień 31.10.2023 r. - 0 spraw.

2) orzekł kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania z art. 207 k.k.:

- rok 2021 - 6 spraw
- rok 2022 - 3 sprawy
- rok 2023, stan na dzień 31.10.2023 r. - 5 spraw.

Tabela 9. Liczba orzeczonych środków z art. 207 k.k

	2021	2022	2023 (stan na dzień 31.10.2023)
-zakaz zbliżania się do określonych osób/miejsc	3	2	2
- nakaz opuszczenia lokalu	0	0	0
- udział w oddziaływaniach korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc	0	0	0
- zobowiązania do leczenia odwykowego	6	5	4

Źródło: dane Sądu Rejonowego w Wysokim Mazowieckiem

Wśród instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy są placówki oświatowe działające na terenie miasta Wysokie Mazowieckie. Szkoły edukują dzieci, młodzież a także ich rodziców w zakresie przemocy, realizują corocznie różne działania profilaktyczno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania zjawiskom agresji i przemocy. W latach 2021-2023 co roku Szkoła Podstawowa nr 2 im. M. Kopernika w Wysokim Mazowieckiem prowadziła pogadanki, rozmowy, ukazywał prezentacje oraz filmy edukacyjne służące hamowaniu agresji i negatywnych emocji uczniów, budowaniu poczucia wartości, tolerancji i asertywności i umiejętności radzenia sobie ze stresem. Szkoła organizowała także spotkania z funkcjonariuszami policji, podczas których omawiano zasady bezpiecznego korzystania z internetu celem zapobiegania cyberprzemocy. Uczniowie omawiali także kwestie zachowań bezpiecznych w sytuacji występowania przemocy domowej. Uważano młodzież na odpowiedzialność karną nieletnich w świetle prawa. Z danych pozyskanych od pedagoga z Miejskiego Zespołu Szkół w Wysokim Mazowieckiem wynika, iż w latach 2021-2023 odnotowano występowanie przemocy oraz konfliktów koleżeńskich wśród dzieci i młodzieży. Poniżej zaprezentowano zestawienie dot. konfliktów koleżeńskich oraz działań szkoły w tym zakresie oraz w przedmiocie przemocy.

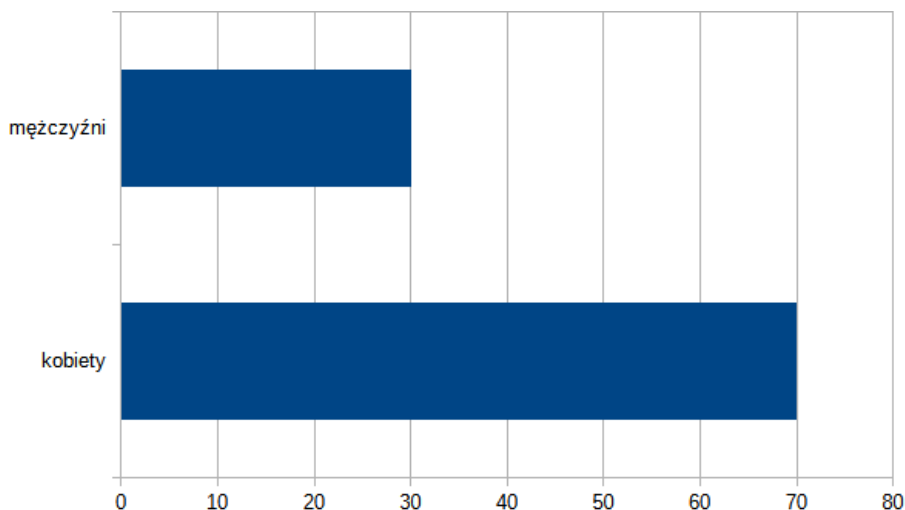
Tabela 10. Zestawienie dot. konfliktów koleżeńskich oraz działań Miejskiego Zespołu Szkół w Wysokim Mazowieckiem w tematyce przemocy w latach 2021- 2023

	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Rozmowy mediacyjne - rozwiązywanie konfliktów koleżeńskich	34 uczniów	47 uczniów	26 uczniów
Liczba konfliktów koleżeńskich wynikająca z agresji/przemocy	28	26	22
Rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami sprawców i ofiar	9 rodziców 27 uczniów	7 rodziców 18 uczniów	8 rodziców 12 uczniów

Znaczną rolę w zakresie właściwych postaw, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i stresujących ogrywiają placówki oświatowe. Czynnikiem chroniącym przed przemocą i agresją wśród dzieci i młodzieży jest edukacja realizowana podczas godzin wychowawczych, apeli, zgrupowań. Pedagogowie i wychowawcy współpracują także z rodzicami w zakresie bezpieczeństwa ich dzieci. W Szkole Podstawowej nr 1 im. T. Kościuszki w latach 2021- 2023 odnotowano około 14 przypadków konfliktu z uwzględnieniem agresji/przemocy (w 2 przypadkach sprawę zgłoszono policji). W celu zapobiegania zachowaniom agresywnym wśród uczniów Szkoła Podstawowa nr 1 w latach 2021-2023 realizowała Program Profilaktyczny pt . Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania demoralizacji nieletnich "Odpowiedzialni Młodzi" realizowane w ramach Wojewódzkiego programu profilaktycznego „Mam wybór....wybieram rozsądek". Edukacja w zakresie odpowiedzialności prawnej małoletnich oraz konkurs na zdobycie tytułu "Odpowiedzialny Młody ". W latach 2021-2023 w/w szkoła prowadziła także zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne oraz zajęcia psychoedukacyjne na rzecz dzieci i młodzieży zagrożonych i dotkniętych przemocą.

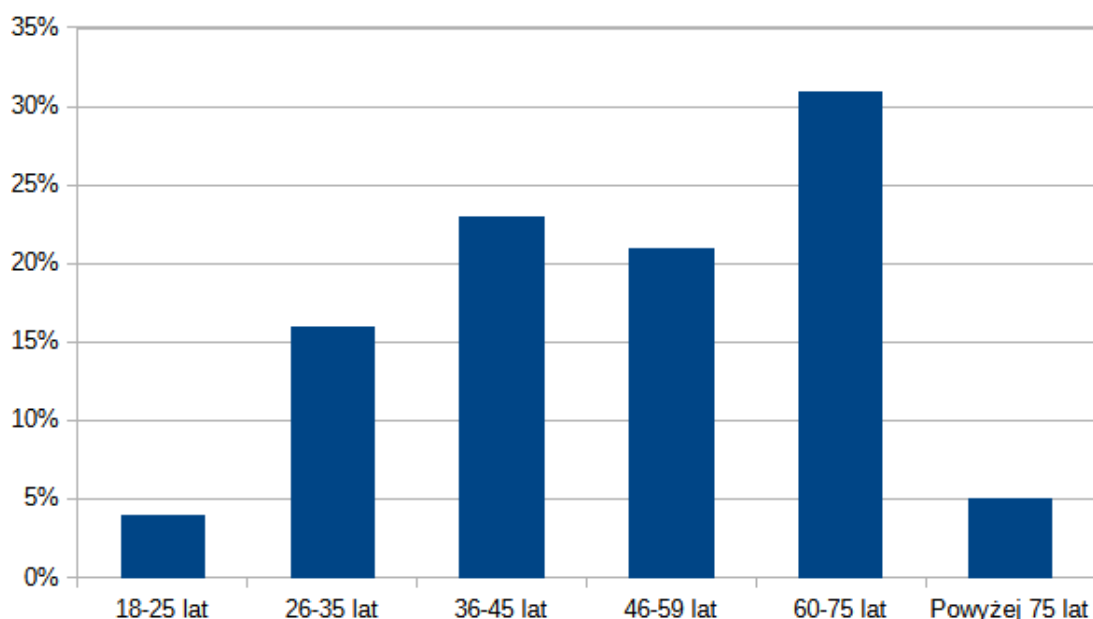
3. Analiza jakościowa zjawiska przemocy na terenie Gminy Miejskiej Wysokie Mazowieckie na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych

W dniach 15.02.2024 r. - 08.03.2024 r. odbyły się badania ankietowe wśród mieszkańców miasta Wysokie Mazowieckie mające na celu wskazanie poziomu wiedzy badanych mieszkańców na temat zjawiska przemocy domowej. Badanie zostało przeprowadzone w wersji tradycyjnej - papierowej, w badaniu udział wzięło 100 osób. Rozkład płci badanych osób wyglądał następująco :

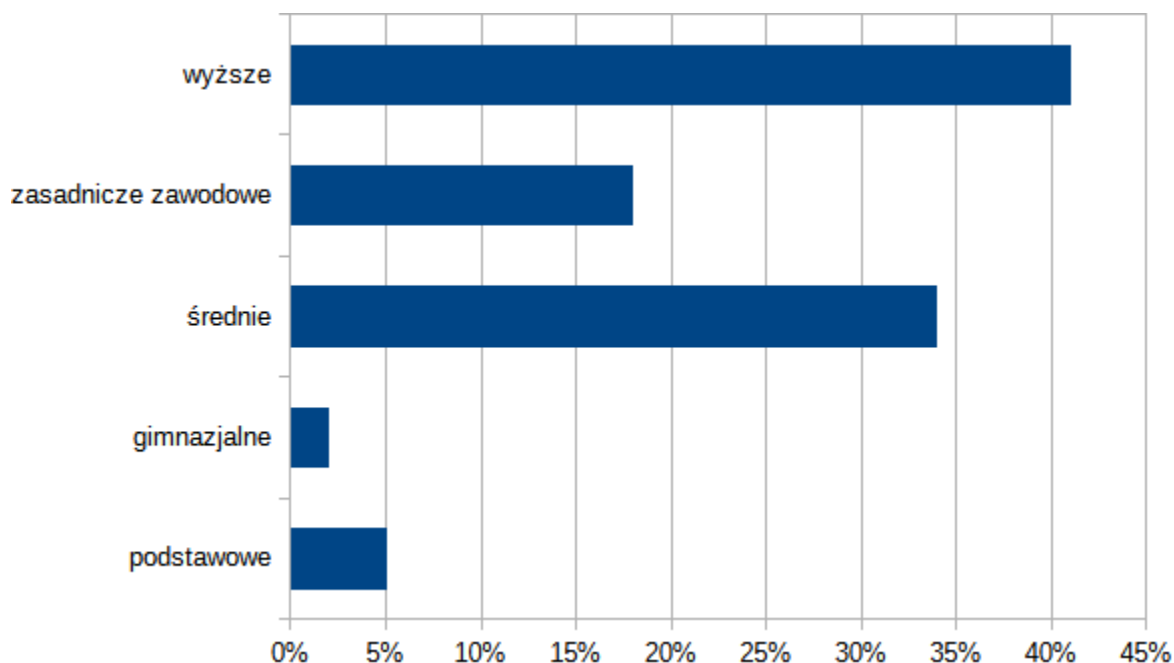
Z pozyskanych danych wynika, że na 100 badanych osób 30 to byli mężczyźni, natomiast kobiet było 70. Podczas badania większą chęcią do przystąpienia do ankiety wykazywały się kobiety niż mężczyźni.

Badaniem objęte były osoby powyżej 18 roku życia. Wiek osób badanych prezentował się następująco:

Większość osób badanych (31%) było w wieku 60-75 lat, drugą z kolei grupą były osoby w wieku 36-45 lat (23 %), natomiast trzecią osoby w wieku 46-59 lat (21%).

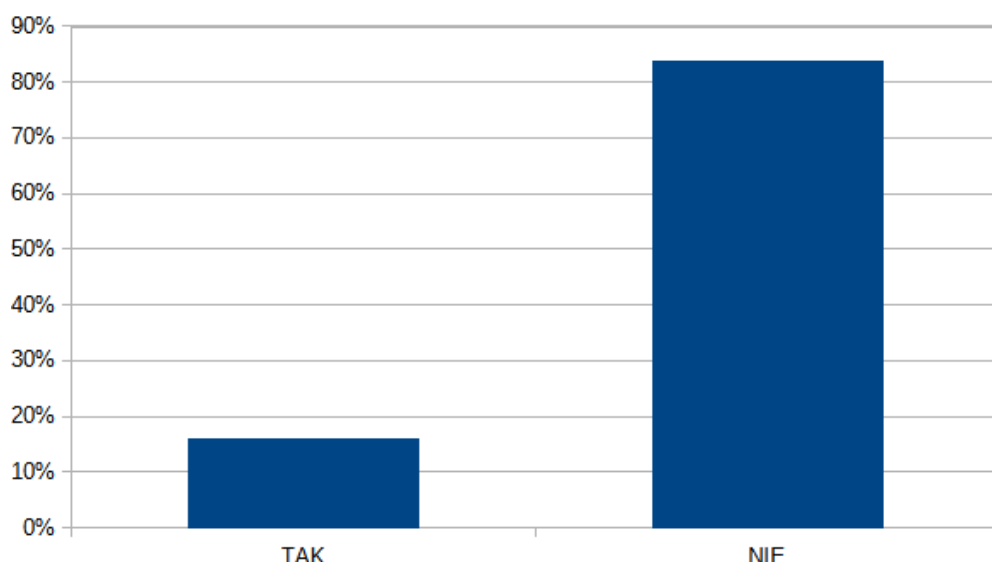
Osoby badane różniły się także wykształceniem:

Większość osób badanych miało wykształcenie wyższe (41%), drugim z kolei wykształceniem wśród badanych było średnie (34%), a trzecim zasadnicze zawodowe (18%).

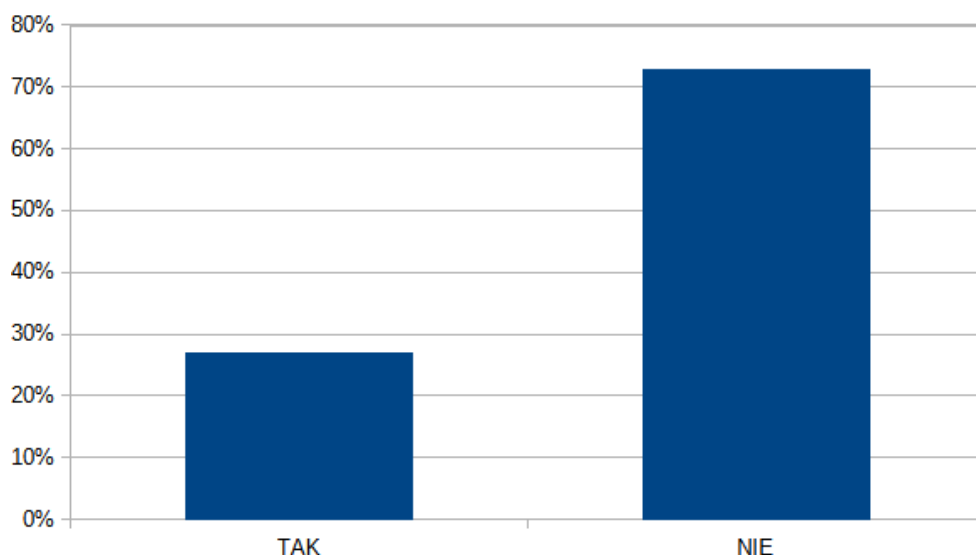
Mieszkańcy miasta Wysokie Mazowieckie mogli wyrazić swój punkt widzenia na temat postaw wychowawczych w świetle przemocy domowej czy postaw - stereotypów dot. przemocy.

Badani udzielali odpowiedzi na pytanie: Czy według Pana/Pani stosowanie kar fizycznych wobec dzieci jest metodą wychowawczą? Oto jak wyglądały odpowiedzi:

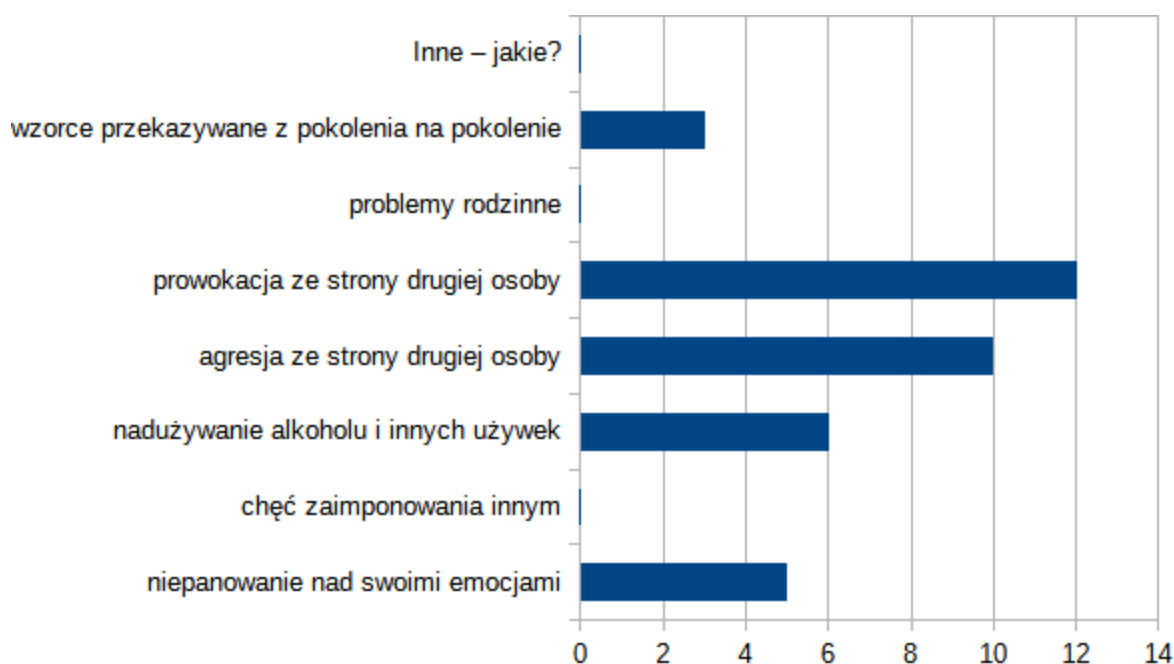

Wśród osób badanych 84% twierdzi, że stosowanie kar fizycznych wobec dzieci nie jest metodą wychowawczą. Nie jest to wynik zaskakujący, ponieważ obecnie mówi się wiele o stosowaniu przemocy wobec dzieci. Jeszcze kilkanaście lat temu ludzie uznawali, że przysłowiowy "klaps" jest zasadny w przypadku niegrzecznego dziecka. W obecnych czasach społeczeństwo jest edukowane przez różnego rodzaju kampanie i informacje telewizyjne czy internetowe i widać znaczną różnicę w postrzeganiu kar cielesnych wobec dzieci.

Kolejne pytanie ankietowe brzmiało : Czy Pana/Pani zdaniem, istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy? Odpowiedzi prezentują się następująco:

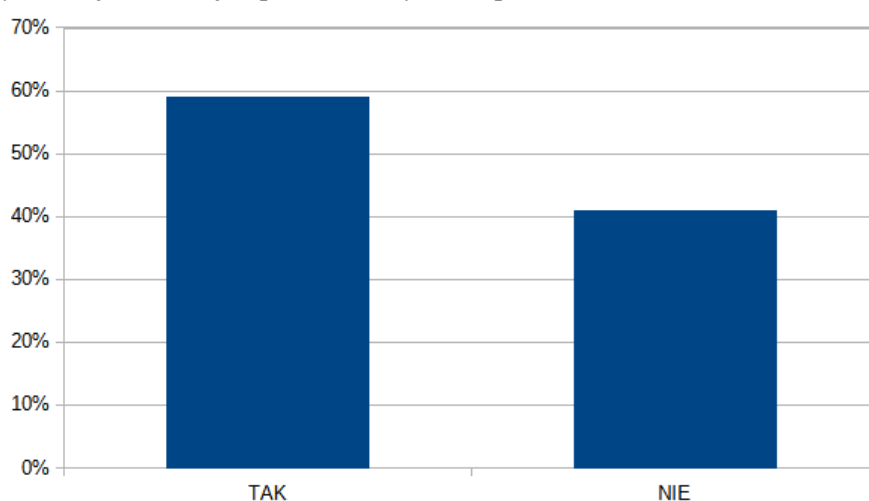

Wśród osób badanych 73% opowiedziało się za tym, że nie ma żadnych okoliczności usprawiedliwiających stosowanie przemocy. 27% badanych odpowiedziało jednak, że według nich istnieją takie okoliczności. W kolejnym pytaniu ankietowani mogli zaznaczyć okoliczności, które według nich usprawiedliwiają stosowanie przemocy (można było zaznaczyć kilka odpowiedzi). Rozkład w zakresie powyższej tematyki prezentuje się następująco:

Wśród okoliczności usprawiedliwiających stosowanie przemocy 12rotnie wskazano prowokację ze strony drugiej osoby, natomiast 10rotnie jako czynnik usprawiedliwiający stosowanie przemocy wskazano agresję ze strony drugiej osoby. Ankietowani 6rotnie wskazują także, że nadużywanie alkoholu i innych używek może powodować stosowanie przemocy, 5rotnie wskazywano także na niepanowanie nad swoimi emocjami oraz 3rotnie na wzorce przekazywane z pokolenia na pokolenie. Zaskakująco mało osób wskazało na problem przemocy przekazywany w rodzinie dalej na kolejne pokolenia. Biorąc pod uwagę rodziny objęte procedurą "Niebieskie Karty" w latach ubiegłych, wielokrotnie były to rodziny, w których problem przemocy pojawiał się już w domu lub w danej rodzinie w jeszcze wcześniejszych latach. Jest to czynnik znaczący, ze względu na wychowanie w danym środowisku i naukę agresji i zachowań przemocowych od członków rodziny. Wśród osób badanych nikt nie podał innego problemu, który usprawiedliwiałby stosowanie przemocy, nie wskazano także problemów rodzinnych ani chęci zaimponowania innym jako okoliczność, która uzasadnia zachowania przemocowe.

Kolejne pytanie zadane osobom ankietowanym miało zobrazować stosunek do regulacji prawnych. Pytanie brzmiało: Czy według Pana/Pani obecne regulacje prawne zakazujące stosowania kar fizycznych są wystarczające? Oto jak prezentowały się odpowiedzi:

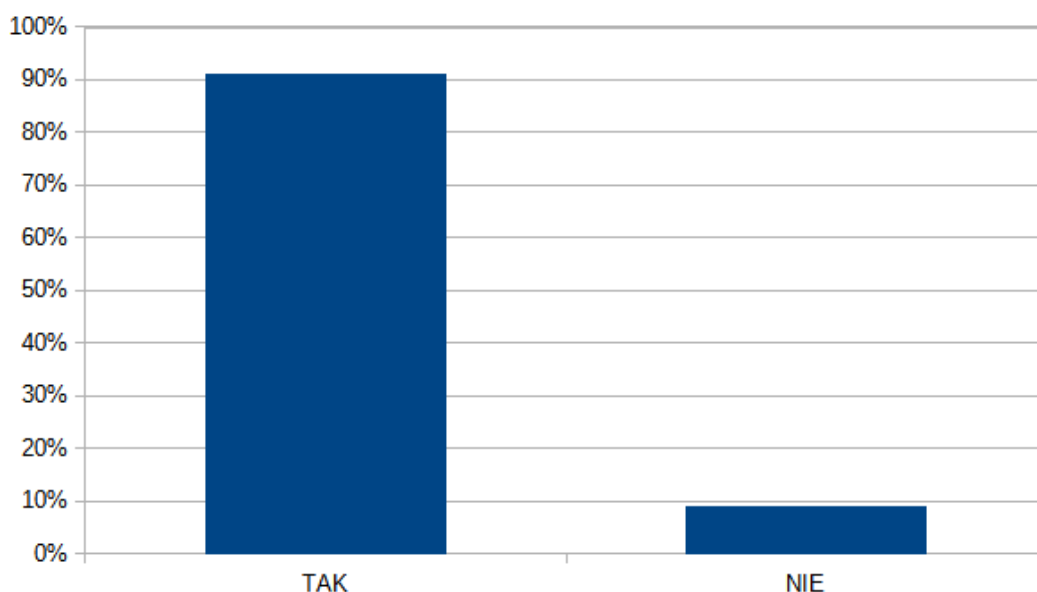

Wśród badanych mieszkańców miasta Wysokie Mazowieckie, 59% z nich uznało, że obecne regulacje prawne dot. zakazu stosowania kar fizycznych są wystarczające.

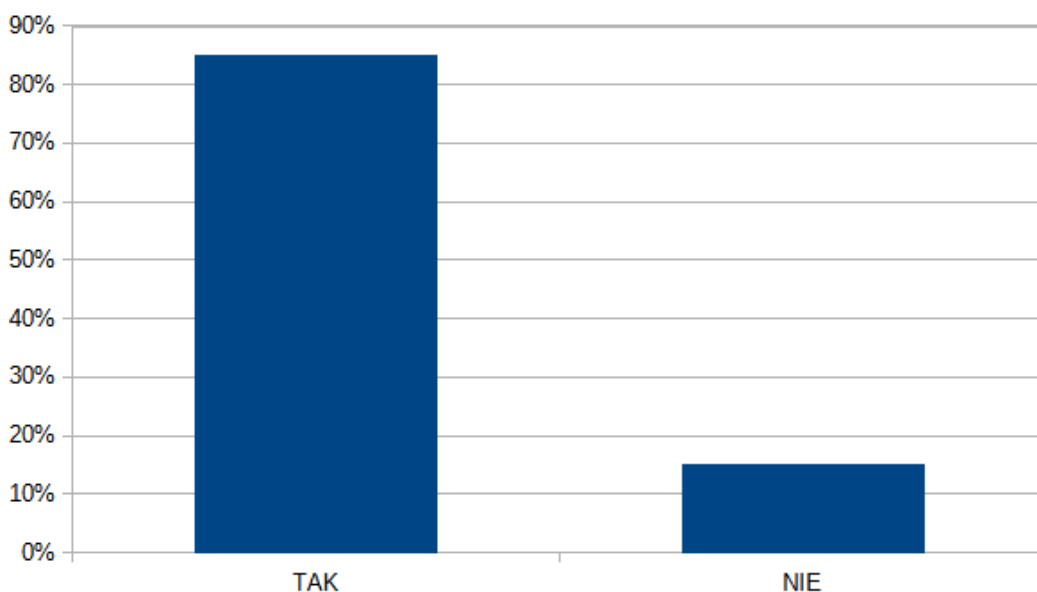
Pytano także osoby badane Czy według nich członkowie rodziny powinni interweniować w przypadku, gdy widzą, że dziecko jest źle traktowane przez swoich rodziców? Odpowiedzi badanych w znacznej większości

głosów wskazywały, że członkowie rodziny powinni zainterweniować, gdy dziecko jest nieodpowiednio traktowane przez swoich rodziców, oto jak prezentowały się odpowiedzi:

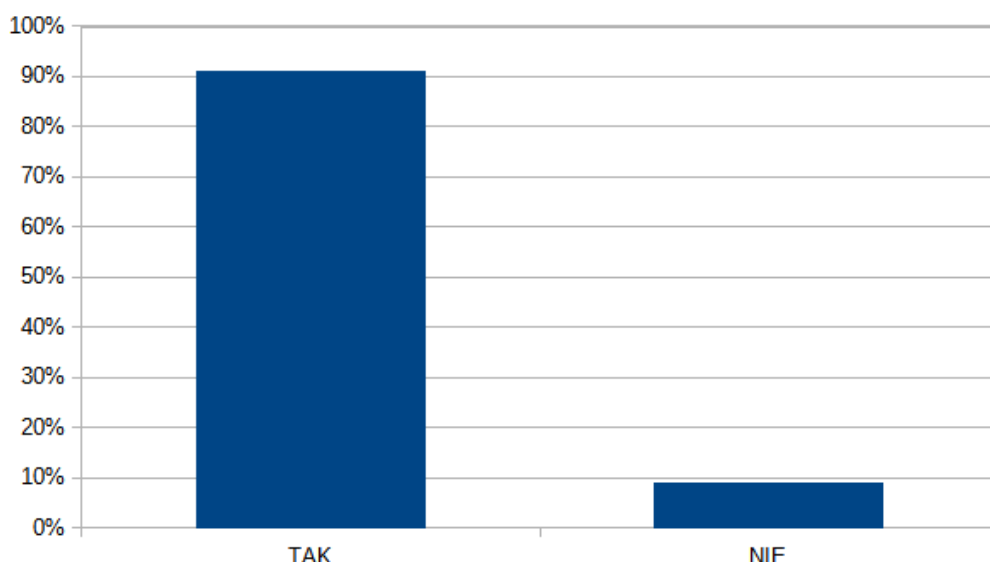

Celem zbadania postaw - stereotypów dot. przemocy zadano badanym pytanie: Czy Pana/Pani zdaniem istnieje gwałt w małżeństwie? Ankietowani udzielili następujących odpowiedzi:

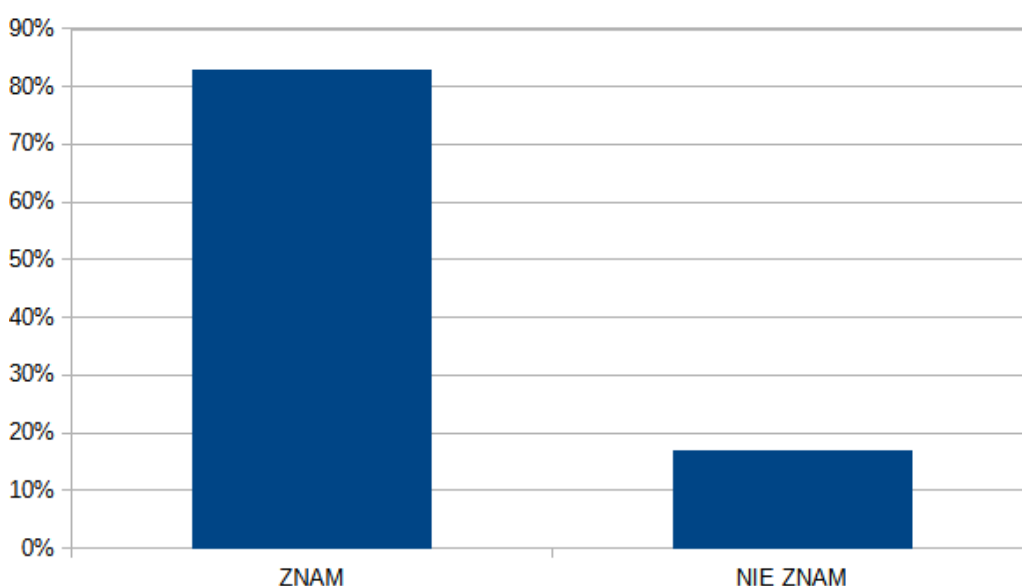
Badane osoby w większości, bo aż w 85% odpowiedziały, że według nich istnieje gwałt w małżeństwie. Stereotypowo, ludzie mogliby sądzić, że nie ma gwałtu w małżeństwie. Małżonkowie mają równe prawa i obowiązki w małżeństwie. Są obowiązani do wspólnego pożycia, do wzajemnej pomocy i wierności oraz do współdziałania dla dobra rodziny, którą przez swój związek założyli, natomiast w nawiązaniu do powyższego obowiązku kluczowym jest podkreślenie, że zastosowanie przez współmałżonka środków przymusu, agresji lub przemocy w celu odbycia stosunku płciowego wbrew woli drugiego z małżonków jest działaniem w świetle polskiej ustawy karnej - bezprawnym i podlega karze.

Ankietowanych zapytano także o stosunek do przemocy fizycznej i psychicznej, pytanie brzmiało: Czy Pana/ Pani zdaniem przemoc psychiczna i przemoc ekonomiczna powinny być traktowane jako zachowania przemocowe, za które osoby ją stosujące powinny ponieść odpowiedzialność karną? Udzielono następujących odpowiedzi:

Ankietowani większością głosów odpowiedzieli (91% osób badanych), że przemoc fizyczna i przemoc ekonomiczna powinna być traktowana jako zachowania przemocowe i za te zachowania osoby ją stosujące powinny ponieść odpowiedzialność karną. Naruszenie godności osobistej, sfery psychologicznej i duchowej osoby, pozbawianie środków do życia czy wydzielanie środków finansowych jest również objawem przemocy i nie tylko przemoc fizyczna powinna być karalna.

W celu rozeznania świadomości mieszkańców dotyczącej osób i instytucji, do których należy zgłosić się o pomoc zadano badanym pytanie: Czy zna Pan/Pani instytucje na terenie miasta Wysokie Mazowieckie, do których należy zgłosić się w przypadku zaobserwowania lub doświadczenia zachowań przemocowych? Odpowiedzi wyglądały następująco:

Wśród osób badanych 83 % udzieliło odpowiedzi, że znają instytucje na terenie miasta Wysokie Mazowieckie, w których uzyskają pomoc w przypadku wystąpienia lub zaobserwowania zachowań przemocowych.

4. Określenie potrzeb lokalnych

W mieście Wysokie Mazowieckie istnieją zasoby instytucjonalne i kadrowe pozwalające na pomoc rodzinom uwięzonym w przemoc domową. Infrastruktura w zakresie przeciwdziałania przemocy nie jest zbyt rozbudowana, bezpośrednio w najbliższym otoczeniu nie występują ośrodki umożliwiające udzielenie schronienia osobom dotkniętym przemocą domową. Najbliższym ośrodkiem gdzie można szukać pomocy jest Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPR w Białymstoku. Osoby dotknięte przemocą

domową na terenie miasta mają możliwość skorzystania z pomocy medycznej (Szpital Ogólny, Przychodnie), z pomocy psychologicznej i prawnej w Lokalnym Punkcie Pomocy Pokrzywdzonym Przepiępstwem działającym przy PCPR oraz z pomocy socjalnej świadczonej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wysokiem Mazowieckiem.

Kadra zajmująca się pracą z rodzinami i osobami dotkniętymi przemocą domową jest także do dyspozycji osób potrzebujących wsparcia. Specjaliści tacy jak: pracownicy socjali MOPS w Wysokiem Mazowieckiem, specjaliści z Lokalnego Punktu Pomocy Pokrzywdzonym Przepiępstwem, pedagodzy szkolni, są dostępni od poniedziałku do piątku w swoich godzinach pracy. Dzielnicowi z Komendy Powiatowej Policji pracujący z rodzinami gdzie występuje przemoc domowa są dostępni w trakcie pełnienia służb, posiadają telefony służbowe umożliwiające bezpośredni kontakt z nimi. Osoby potrzebujące wsparcia w walce z uzależnieniem od alkoholu także mogą uzyskać pomoc w Poradni Leczenia Uzależnień (wizyty cotygodniowe) oraz w Punkcie Konsultacyjnym dla osób Uzależnionych i ich rodzin 2 razy w miesiącu (w 1 i 3 poniedziałek miesiąca). Brakuje natomiast instytucji, które zajmują się ściśle długoterminową terapią osób doświadczających przemocy domowej.

Osoby zajmujące się profesjonalną pomocą osobom dotkniętym przemocą domową mają możliwość skorzystania z różnego rodzaju szkoleń. Pozwalają one podnieść kwalifikacje oraz wzmocnić osoby niosące pomoc innym. Jednym z kluczowych punktów wsparcia w zawodzie pomocowym jest możliwość uczestnictwa w superwizji, która obecnie jest trudno dostępna ze względu na małą ilość osób posiadających kwalifikacje do jej prowadzenia oraz ze względu na wysokie koszty związane z uczestnictwem w niej.

5. Wnioski i rekomendacje do Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wynikające z analizy jakościowej i ilościowej i zidentyfikowanych potrzeb

1. W Gminie Miejskiej Wysokie Mazowieckie realizowanych jest wiele działań nakierowanych na pomoc osobom uwiękłym w przemoc. W szczególności są one realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wysokie Mazowieckiem oraz Zespół Interdyscyplinarny. Brak jednak jest instytucji, które realizują długoterminową terapię dla osób doświadczających przemocy domowej, w związku z tym należy wypracować model szeroko rozumianego i skutecznego wsparcia dla osób doznających przemocy, biorąc pod uwagę zasoby instytucjonalne i kadrowe na terenie miasta Wysokie Mazowieckie oraz w najbliższej okolicy.

2. Konieczne jest nagłaśnianie problematyki przemocy domowej w środowisku lokalnym. Edukowanie i rozmawianie na temat zjawiska przemocy domowej i jej konsekwencji mają prowadzić do zmiany myślenia wśród mieszkańców miasta o osobach doświadczających przemocy, a także w celu spadku obojętności społecznej na przemoc domową.

3. Niezbędne jest edukowanie młodego pokolenia, w poprzez podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży zakresie rozpoznawania symptomów przemocy, szukania pomocy w sytuacjach doznawania przemocy oraz kształtowania postaw i tolerancji wobec innych. Niezbędna jest także działalność profilaktyczna wśród rodziców dzieci w tematyce przemocy i agresji.

4. Skuteczna pomoc w sytuacji przemocy domowej możliwa jest przy ściśle współpracy wszystkich służb, działających w tym zakresie na terenie miasta Wysokie Mazowieckie. Istotne jest zatem stałe doskonalenie osób zaangażowanych w pracę na rzecz osób z problemem przemocy oraz ściśle współpracowanie pomiędzy instytucjami.

5. W związku z nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.) istnieje konieczność wypracowania nowych procedur oraz sposobów postępowania grup diagnostyczno-pomocowych, monitorowania sytuacji rodzin po zakończeniu procedury Niebieskie Karty i innych działań, mających na celu zapewnienie osobom doznającym bezpieczeństwa oraz zapewnienie wsparcia osobom stosującym przemoc domową.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Wysokie Mazowieckie na lata 2024-2028 skierowany jest do:

- mieszkańców miasta Wysokie Mazowieckie, w tym osób zagrożonych przemocą domową

- osób doznających przemocy domowej
- osób stosujących przemoc domową
- świadków przemocy domowej
- osób i instytucji zajmujących się profesjonalnie przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Zdiagnozowanie i skuteczne przerwanie zjawiska przemocy domowej jest warunkiem podstawowym do pomocy osobom doznającym przemocy. Istotne jest podnoszenie świadomości mieszkańców miasta, w tym osób doznających przemocy, w tematyce zjawiska przemocy domowej, skutków stosowania przemocy oraz odpowiedzialności karnej za jej stosowanie. Istotnym aspektem w przeciwdziałaniu zjawisku przemocy jest wzajemna współpraca organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych oraz środowisk i osób fizycznych, uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej i jej negatywnych konsekwencji.

V. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest narzędziem, które umożliwi pogłębienie diagnozy oraz wskazanie ważnych rozwiązań systemowych i lokalnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej ale też zakończenia procesu przemocy już wykazanej. Analiza ta pozwala zidentyfikować słabe, silne strony oraz szanse i zagrożenia, jakie stoją przed instytucjami w zakresie tematyki przemocy domowej. Poniższa tabela prezentuje:

- Mocne strony (Strengths),
- Słabe strony (Weaknesses),
- Szanse (Opportunities),
- Zagrożenia (Threats).

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - zaangażowanie oraz dobra współpraca wielu podmiotów tj. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wysokim Mazowieckiem, PCPR, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pedagogów, Policji, Przychodni Lekarzy Rodzinnych w działaniach na rzecz dzieci i rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy - możliwość zapewnienie wsparcia asystenta rodziny - współpraca z kuratorami sądowymi - doświadczenia, wiedza i kwalifikacje profesjonalnych pracowników instytucji działających na rzecz rodziny zwłaszcza tej uwiękłej w przemoc - współpraca placówek oświatowych z Policją w zakresie prowadzenia programów profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży w tematyce agresji i przemocy - dobry przepływ informacji pomiędzy instytucjami działającymi w systemie umożliwiającym szybkie działania interdyscyplinarne - dostęp na terenie miasta do profesjonalnej pomocy osobom uwiękłym w przemoc oraz uzależnienie od alkoholu: Poradnia Leczenia 	<ul style="list-style-type: none"> - brak na terenie powiatu wysokomazowieckiego oferty długoterminowej i stacjonarnej terapii i pomocy dającej szansę powrotu do zdrowia i wyjścia z uzależnienia tj. ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy - niewielka liczba organizacji pozarządowych na terenie miasta Wysokie Mazowieckie, wspierających osoby i rodziny doświadczających przemocy - brak zainteresowania programem korekcyjno-edukacyjnym ze strony osób stosujących przemoc w rodzinie - zjawisko przemocy zakorzenione w obyczajowości, utrwalone i podtrzymywane przez stereotypy - obawa i niechęć osób doznających przemocy do korzystania z wsparcia specjalistów - niedostateczne wykorzystanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości już istniejących rozwiązań prawnych - brak na terenie powiatu ośrodków interwencji kryzysowych

Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem działający przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - możliwość wykorzystywania znowelizowanych przepisów prawa dot. przemocy domowej, w tym przepisów dot. zabezpieczenia dzieci w przypadku zagrożenia życia czy zdrowia - wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu uzależnienia i współuzależnienia oraz rosnąca liczba osób objętych leczeniem odwykowym - zmiana postaw społecznych, obalanie mitów i stereotypów o tematyce przemocy - zwiększenie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy domowej - dostęp do szkoleń i korzystanie z nich przez kadrę z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w domu - możliwość pozyskiwania środków na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w ramach zewnętrznych konkursów 	<ul style="list-style-type: none"> - bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów - brak konsekwentnych działań w stosunku do sprawców przemocy domowej, poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc - niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy domowej - wykorzystania procedury Niebieskie Karty w sprawach rodzinnych, w tym rozwodowych - zbyt rozbudowany system dokumentowania pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Diagnostyczno - Pomocowych - powszechny wśród osób stosujących przemoc problem uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych - etykietowanie i stygmatyzacja osób z rodzin dysfunkcyjnych przez środowisko lokalne

VI. CELE PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIEJSKIEJ WYSOKIE MAZOWIECKIE NA LATA 2024-2028 ORAZ PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Cel główny: Tworzenie skutecznego i profesjonalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, zmniejszenie zjawiska przemocy oraz ochrona osób doznających przemocy domowej.

Cele Szczegółowy 1.

Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej:

L.p.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej	- kierowanie do okolicznych ośrodków zapewniających schronienie osobom doświadczającym przemocy domowej (współpraca z podmiotami zapewniającymi schronienie osobom dotkniętym przemocą)	- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny - grupy diagnostyczno - pomocowe	w razie wystąpienia potrzeby, w trakcie realizacji procedury NK (lata 2024-2028)	liczba osób skierowanych do ośrodków zapewniających schronienie

2.	Zapewnienie ochrony dzieciom w trybie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	- zabezpieczenie dziecka w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia dziecka i umieszczenie dzieci u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej	- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Policja - Sąd Rejonowy - służba zdrowia -placówki oświatowe	w razie wystąpienia potrzeby, w trakcie realizacji procedury NK (lata 2024 - 2028)	-liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12 a - liczba dzieci umieszczonych u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 kk, - liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, - liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej
3.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego	- dokonywanie diagnozy problemu przemocy w rodzinie - wszczęcie procedury "Niebieskie Karty" w rodzinie dotkniętej przemocą domową - dokonywanie, na podstawie procedury "Niebieskie Karty", oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową - realizacja procedury "Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, - udzielanie poradnictwa - realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej	- grupy diagnostyczno - pomocowe - Zespół Interdyscyplinarny -Policja -Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej -placówki oświatowe -Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem	na bieżąco, przy każdej procedurze NK oraz zgłoszeniach o prawdopodobieństwie występowania przemocy w rodzinie (lata 2024-2028)	- liczba rodzin objętych procedurą NK -liczba osób doznających przemocy domowej -liczba wszczętych procedur NK w danym roku - liczba osób, które skorzystały z poradnictwa - liczba osób doświadczających przemocy domowej i korzystających ze wsparcia różnych instytucji - liczba rodzin poddana monitoringowi po zakończeniu procedury NK

		(m.in. kierowanie do specjalistów udzielających wsparcia psychologicznego i prawnego) - monitorowanie sytuacji osób doświadczających przemocy domowej, również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” - opracowanie i realizacja planu pomocy w rodzinach z problemem przemocy - edukowanie ofiar w zakresie przysługujących im praw -praca socjalna			
4.	Rozpowszechnienie informatorów dot. pomocy osobom dotkniętym przemocą domową	- udostępnienie na stronie internetowej bazy teleadresowej instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych świadczących pomoc dla osób doświadczających przemocy domowej na terenie powiatu wysokomazowieckiego	- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	- 2 razy w roku (w latach 2024 -2028)	- liczba udostępnionych informatorów

Cel szczegółowy 2:

Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie

L.p.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową	- monitorowanie sytuacji rodzin doświadczających przemocą - zgłaszanie i motywowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych lub psychologiczno - terapeutycznych	- grupy diagnostyczne - pomocowe - Zespół Interdyscyplinarny - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Policja -Prokuratura - Sąd Rejonowy	na bieżąco, przy każdej procedurze NK (lata 2024-2028)	- liczba osób stosujących przemoc objętych procedurą NK - liczba osób stosujących przemoc, które wzięły udział w programach korekcyjno - eduk. lub psycholog. -

		<ul style="list-style-type: none"> - składanie do Prokuratury zawiadomień ws. możliwości popełnienia przestępstwa ws. art 207 k.k. - prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową - orzeczenie kar osobom stosującym przemoc w związku z art. 207 k.k za znęcanie 			<p>terapeutycz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba złożonych zawiadomień ws znęcania - liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, - liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia, - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania
2.	Uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami doznającymi przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - wydawanie wobec osób stosujących przemoc nakazów opuszczenia lokalu - wydawanie wobec osób stosujących przemoc zakazów zbliżania się do określonych osób i miejsc - wydawanie zakazów kontaktowania się z osobą doznającą 	<ul style="list-style-type: none"> -Prokuratura Rejonowa -Sąd Rejonowy - Policja 	- w razie wystąpienia potrzeby w trakcie prowadzenia procedury NK (lata 2024-2028)	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wydanych nakazów i zakazów -liczba osób zatrzymanych

		przemocy -zatrzymywanie osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową			
3.	Rozpowszechnie- nie informatorów	- udostępnienie na stronie internetowej Informatorów dotyczących podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową na terenie powiatu wysokomazowieckie go	- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wysokie Mazowieckie	- 2 razy w roku	- liczba udostępni- onych informatorów
4.	Prowadzenie działań w kierunku podjęcia leczenia od alkoholu sprawców przemocy	- składanie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Probleatów Alkoholowych wniosków o podjęcie działań w kierunku leczenia uzależnienia od alkoholu osób stosujących przemoc domową - prowadzenie postępowań w stosunku do osób zgłoszonych do MKRPA - wydawanie przez Sąd zobowiązań do podjęcia leczenia odwykowego	- Grupy diagnostyczno - pomocowe - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wysokiem Mazowieckiem - Policja -MKRPA - Sąd Rejonowy	- w razie wystąpienia potrzeby w trakcie prowadzenia procedury NK (lata 2024- 2028)	- liczba wniosków złożonych do MKRPA - liczba prowadzonych postępowań wobec osób nadużywają- cych alkoholu zgłoszonych do MKRPA - liczba wydanych zobowiązań do leczenia odwykowego

Cel szczegółowy 3:

Działania profilaktyczne i edukacyjne społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy

L.p.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Edukacja społeczności lokalnej	- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej - informowanie o placówkach pomocowych i programach	- Zespół Interdyscyplinarny - Grupy diagnostyczno - pomocowe - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej -Policja	w trakcie trwania Programu lata 2024-2028)	- liczba rodzin/osób, którym udzielono informacji na temat zjawiska przemocy domowej -liczba umieszczonych informatorów

		profilaktycznych realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
2.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji i przemocą	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja programów profilaktycznych - prowadzenie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska zagrożonych przemocą (promowanie wśród dzieci i młodzieży właściwych postaw i zachowań) - prowadzenie edukacji wśród dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie ze stresem i agresją - organizowanie zajęć wychowawczo - profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkole i na terenie miasta - rozmowy indywidualne z dziećmi i młodzieżą oraz rodzicami - prowadzenie w szkołach kampanii i konkursów mających na celu podniesienie świadomości uczniów na temat zagrożeń związanych z przemocą 	<ul style="list-style-type: none"> - placówki oświatowe z terenu miasta Wysokie Mazowieckie - Policja 	przynajmniej raz w roku (w latach 2024-2028)	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych - liczba przeprowadzonych rozmów indywidualnych - liczba dzieci i młodzieży do których skierowane były działania profilaktyczne i edukacyjne - liczba konkursów
3.	Realizacja programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej 	<ul style="list-style-type: none"> -Zespół Interdyscyplinarny - Grupy diagnostyczno - pomocowe - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Policja - Prokuratura - Sąd Rejonowy - placówki 	- lata 2024 - 2028	<ul style="list-style-type: none"> - liczba opracowanych i realizowanych programów przeciwdziałania przemocy domowej

			oświatowe - MKRPA - służba zdrowia - Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem		
--	--	--	--	--	--

Cel szczegółowy 4:

Rozwój kompetencji zawodowych pracowników, rozwijanie i doskonalenie służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej

L.p.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin Realizacji	Wskaźniki
1.	Podnoszenie kwalifikacji i zwiększanie kompetencji pracowników instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	- uczestnictwo w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	- Zespół Interdyscyplinarny - Grupy diagnostyczne - pomocowe - MOPS - Policja - placówki oświatowe	przynajmniej raz w roku (w latach 2024-2028)	- liczba odbytych szkoleń - liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Realizując działania zawarte w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Wysokie Mazowieckie na lata 2024-2028 planuje się osiągnąć następujące efekty:

- stworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
- zapobieganie i ograniczenie zjawiska przemocy domowej oraz poprawa funkcjonowania rodzin uwikłanych w przemoc mieszkających na terenie miasta Wysokie Mazowieckie,
- świadczenie kompleksowej pomocy dla osób doświadczających przemocy oraz świadków przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy, jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doznających przemocy, jak i dla osób stosujących przemoc
- wyedukowanie mieszkańców miasta w tym dzieci i młodzieży w tematyce agresji i przemocy .

VIII. MONITORING PROGRAMU

Monitoring Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Wysokie Mazowieckie na lata 2024-2028 będzie opierał się przede wszystkim na corocznym gromadzeniu i analizowaniu informacji przez Zespół Interdyscyplinarny oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wysokim Mazowieckiem. Monitoring umożliwi analizę w realizacji podejmowanych działań oraz pozwoli na ocenę skuteczności podejmowanych działań. Niniejsze informacje umożliwią szersze rozeznanie potrzeb jednocześnie wskazując kierunek na rozwijanie programów w przyszłości. Monitoring odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość jego realizatorów (sposób przekazania informacji: pisemny lub elektroniczny).

IX. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Rezultatem prowadzonego monitoringu będzie sprawozdanie roczne przygotowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wysokim Mazowieckiem przy współpracy z podmiotami zaangażowanymi w realizację Programu. Sprawozdanie z realizacji Programu będzie przedkładane Burmistrzowi Miasta Wysokie Mazowieckie oraz Radzie Miasta, w pierwszym kwartale kolejnego roku tj. do 31 marca każdego roku.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Miejskiej Wysokie Mazowieckie oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł. Poszczególne podmioty realizujące zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej będą finansowały działania zgodne z programem w ramach własnych środków finansowych.

XI. TERMIN I SPOSÓB PRZEPROWADZENIA EWALUACJI PROGRAMU

Ocena realizacji programu nastąpi w rocznych przedziałach czasowych i zostanie sporządzona na podstawie informacji pozyskanych od podmiotów współpracujących z Zespołem Interdyscyplinarnym i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz podmiotów z terenu miasta Wysokie Mazowieckie działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Ewaluacja końcowa nastąpi pod koniec 2028 r. Z ewaluacji zostaną sporządzone wnioski, które posłużą do konstruowania programu na kolejne lata. Podmiotem odpowiedzialnym za zaplanowanie i zrealizowanie ewaluacji będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym w Wysokiem Mazowieckiem.

UZASADNIENIE

Uzasadnienie:

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2021 r. poz. 1249 ze zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. W 2023 roku uchwalono ustawę z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 535), która wprowadza do porządku prawnego wiele nowych rozwiązań, których celem jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej. Biorąc pod uwagę uchwalone zmiany dotyczące przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej zachodzi potrzeba przyjęcia przez Radę Miasta Wysokie Mazowieckie nowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Wysokie Mazowieckie na lata 2024-2028 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.